

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

gister Peter Lorens Enander, åro med döden afgångne, den förre 79, den sednare 35 år gammal, den ene matt afålder, den andre af en våldsam pleuresie.

I Kronhus = Församlingen födde 2 barn: döde 1. Soldat af hetsig feber, och 1 barn af slag.

Rundgörelser.

Dansmästaren, som hitkom i förra veckan, då Faron wandrade härifrån, är nu förordnad til efterträdare. Herr Norcross öppnar sin Danse-schola, ehvar det behagas; bor imedlertid på 3 Remare.

Uti öfra wåningen af Jungfru Lunds hus, är en kammare, stuga, kök och wisterhus ledigt, at til Påschemiden emot hyra tilträdas; hwarom hyresmannen i gården närmare kan höras.

Uppå bryggan, öfwer westra hamnen, emellan Herrar Jansson och Egmonds hus, förlorades förleden Tisdags afton kläckan 6, et federal af pinsback, hörande til et börsåks-ur, hwarföre ågaren utlofwar 2 Dal. S:mt i hittelön.

Nästkommande måndag, som är den 2 Martii, blifwer en silfwerwårja genom tårninge-kast under Stiberget hos Madame Schale bortspelad.

Nya Tegelbruket på ranången, är til salu. Den som finner sig hågad at köpa det, kan om pris och flera wilfor komma öfwerens med ågaren, Herr Rådman Wenngren.

Til salu angifwes en merendels ny och wål försedd fyrstusig wagn, som står at bese hos Målaren Koff på Walgatan.

Öttonde dragningen af Götteborgs Hospitals-lotteri sker den 12 Martii på wanligt ställe: några få lotter åro ännu qwar hos Herr Eliezer Bagge.

Götteborgska

Magasinet.

Idagen, den 7 Martii 1761.

Min Herre *

Jag nyssar en ledig stund, at tänka på det sist omtalta. Min tanke är, at

1. Om Banquen indrager alla des lån; så gå alla des sedlar in: ty räntan uti så många Ar, för så ansenliga capital, wil onkeligen swara emot de för plåtar utgifne sedlar.

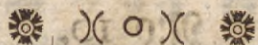
Men fölghden blef, at hwarcken sedlar eller especer fulle mer finnas, utom Banquen, antingen til näringarnes idkande, eller til Krono-utskylder.

2. Om Banquen indrager hälften af lånen, och med det samma hälften af sine utelöpande sedlar; och för den andre hälften af sedlarne utbetalar plåtar; så följer wål agions uphåswande emellan sedlar och plåtar: men det man ogerna wille, måste ock därpå följa; nämligen at plåtarna gå så fort utur Riket, som utur Banquen: ty wår gäld måste betalas;

R

hwar

* Detta bref, som förtjenar kanske några noter, införes utan swar, doch ej utan förbindelse.

hwarpå följer samma medelköshet, som i förra händelsen.

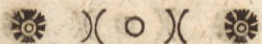
När Min Herre före detta undersökt, hwadan Werel-Coursens owanliga stegring härrört; har han wäl träffat den närmaste ordsaken därtill, nämligen agion emellan Bancosedlar och plåtar. Detta anser jag likwäl icke för selswa sjukdomen, utan för et blott symptome.

Gäld och fattigdom är selswa sjukdomen, som hittills legat dold under Bancosedlarne, hwilka representera fastigheterna i landet, med hwilka wi nu röre oss, och med hwilka wi, så länge crediten råcker, ännu underhålle wår yppighet.

Här san Min Herre på en gång afwen ordsaken til sjukdomen, nämligen yppighet, så mycket skadeligare, som hon öfwas med föga annat, än främmande waror. Hwad är åter ordsaken därtill? Låtja.

Så wist wår uselhet kommer af denna sjukdomen; så tydeliga äro låfedomarne: sparsamhet och slit. Andra medel wet jag inga til handelsbalancens återwinnande.

Sant är wäl, at med sparsamheten winner man ingen ting af andra: men det kommer til pass, hwad man säger om enskilt hushåldning: det som är sparat, är betalt; och jag påstår ingen sparsamhet långre, än man är fattig. Arbetsamhet och slit, uti landbruk, fiskeri, skogder, sjöfart och handel, äro de rätta medel til et folks uphjälpande; och en nations styrka kan aldrig bestå uti annat, än uti många arbetare. Huru skola desse ökas?

ökas? Hoc opus hic labor est. Wi hafwe där-om många härliga Förordningar: men arbetare gå likwäl utur landet, och man klagar öfwer folkbrist i alla näringar.

Jag får icke gå in uti de inwärtas ordsaker; hwarföre arbetare gå ut; wil därför nämna några så utwärtas ordsaker. Til at finna dem, får man fråga: hwart gå wåre arbetare? De fleste til England. Såge de, som waret där, om tjenstehjons-ordningar, wårningar, ic. waret dem til skräck eller upmuntran? Om icke de faret efter en förment större frihet och förtjenst? Woro dessa bägge delar större i England, än hos oss; så behöfde man icke undra öfwer arbetares utgående. Til äfwen tyrs man kunde ock sluta, at det ena wore bewis til det andra.

Så mycket lærer man likwäl med skäl kunna säga: at alla nationer uti hela Europa hafwa en tid lång upmuntrat allehanda näringar och skogder-öfning; och söljagteligen, at alla nationer täfla med hwarandra om arbetare.

At en del af dem äro därutinnan lyckeligare än wi; torde försarenheten wisa. Nu wore saken, at här kunna lemna arbetare större frihet, och hopp om större förtjenst, än någon annan nation lemnar. Droligen skulle det hit låcka många arbetande inbyggare. Samwetsfrihet är intet mer, än många andra nationer samtykt til. Frihet at nära sig, på hwad lösligt sätt, och med hwad arbete man kan; är ock på många ställen brukeligt. Säkerhet för person och egendom, när man gifwer öfwerheten

fit; är äfwen merendels förund. Det hörer blott rika nationer tit, at utdela prämier; och privilegier för en, äro twång för många. Mig faller in et annat förslag: än om en til handel och sjöfart wäl-belägen nation, wid sådant tillfälle, Skulle göra sig helt och hållet til Porto Franco; hwad wille följa där på?

1. Kronan förlorade en ansenlig summa penningar: men på långt när intet så mycket, som undersåtarna i tull-omgålder utbetala. Skildnaden består i några tusende Tullbetjenters underhåll; hwilket lärer bestiga sig til något ansenligt. Männe icke någon annan där emot swarande Kopf. Skatt kunde med mindre möda och omkostnad erläggas och infordras?

2. Någre tusende Tullbetjenter blefwo tjenst- och stylo-löse. Straxt et steg wunnet til arbetares öfande.

3. Fabriquerne kunde aldrig bestå med det goda priset, som då Skulle blifwa på alla från utrikes orter inkommande Manufactur-waror. Just det goda priset borde wara Fabriquerens upkomst: ty på rudematerierne Skulle ju ock blifwa godt köp; och arbetslönerna blifwa lindrigare i lika mån, som uppehållet. Utom desz wore alt hopp, at de arbetare, som utomlands tilverka sina waror för så godt pris, gerna Skulle flytta til en ort, där man kunde lefwa för bättre pris, och där både tilverning och affättning wore aldeles fri. För exempel: en smed uti Angeland får sit stångjärn från Sverige. Hade han sin verkstad i den sednare orten; så sparade

sparade han utgåendetullen här, den inkommande i Angeland, fragt och återfragt, assurance med mycket mera. Han sinne utom des här bättre tillfällen til wattusals nytjande, bättre pris på träkol m. m.

4. Landtmannens waror kunde råka uti wanpris: men hwad wore det mer, om rågen föll til 4 Daler i ställe för 12, när jag för 4 Daler kunde få så goda waror, som förut för 12. Priset Skulle ändoch ej blifwa ringare, än uti Pohlen och Angeland, med tillägning af fragt och assurance. Kunde allenast folk-hopen därigenom ökas; så gifwa alla nationer efterdomen, at därpå följer landets upodling.

5. Huru Skulle det gå med Sjöfshyggerierne? Den almänna handels- och navigations-friheten Skulle gifwa dem nog at göra.

6. An fiskerierne då, när exportations-prämierne uphörde? När Holländske fiskare blefwo det landets inwånare; Skulle det ingen nöd hafwa med fiskerierne, pränerne förutan.

Här wid kan man säga om inwätningar i gemen: at den som icke kunde triswas i det landet af sig self; han wore af intet värde.

Det kommer an på Min Herres eget ompröfwande, at nytja detta, såsom et probleme; eller at föragta det, om så behagas. Men uttyd ej illa min oförlidiga wälmening! Härmed förblifwer, m. m.

Swerges Wän.

Graskrifster,

Öfwer Bruks Patronen och Storhandla-
ren, herr Hans Olsson Ström, Begrav-
wen i Götheborgska Domkyrkan, den
i Martii 1761.

Uflingar.

Som.

Under. Skräpliga. Starfwor.

Prälen.

Med. En. Dödlig. Stämpel.

Betänker. Det. Digra. Dde.

Som. Wäntar. Er. J. Döden.

Lägger. På. Hjertat. J. Dag.

En. Uergammal. Sanning.

Alle. Jordens. Utteläggat.

Höra. Jorden. Til.

Dch.

Wi. Trampe. Den. Borgenären. Allsamman.

Som. Sent. Eller. Snart. Utfräfwet.

En. Rätmätig. Jordran.

Tiden.

Som. Förtär. Hårdaste. Klippor.

Räder. Ej. Ufa. På. Dödlig.

Doch. Lemmas. Ingen. Fasta. På. Ufwet.

Människfor.

Gå. Til. Ewigheten.

Som. Strömmar. Til. Hafwet.

Förshnen.

Sätter. Ds. Här. J. Werlden.

Ufa-

Ufkom. J. Et. Winterläge.

Dch.

Wär. Bestämda. Ort.

Ur. Ewigheten.

Denne. Grassen.

Undangömer. En. Man.

Som.

Död. Til. Kroppen.

Ufwet. J. Borgeliga. Webermålen.

Ufa. Dch. Ulycka.

Hafwa. Skifteswis. Stormat.

Emot. Wär. Ufwet.

Men. Han. Klöf. Wägorna.

Med. Ufa. Sinneslugn.

Har. Han. Utlefwat. Den. Unde. Dagen.

Som. Han. Uplefwat. Den. Gode.

Han. Gjorde. Uf. Biverk.

Ingen. Hufwudshylla.

Satt. J. Tiden.

Ut. Beredas. Til. Ewigheten.

Höll. Han. Sig. Wid. Sit. Dgnamärke.

Dch. Gjorde. Så. Up. Sin. Bok.

J. Sjuttionio. Ur.

Som. Han. Skolat. Hwar. Dag.

Göra. Räkningen. Klar.

Ingen. Konst.

Ut. Strö. Blommor. På. Des. Graf.

Men. Han. Ufkar. Dem. Jke.

Nögd. Med. Det. Amminselfalet.

K 4

Ut.

At. Gådt. Urligen. Och. Wål.

Sin. Werld. Igenom.

Som. En. Mogen. Kärswa.
Hemtas. Han.

Ur. Förgångelsens. Ufer.

Til. Himmelska. Lador.

Somlige. Flyttas. Vittida.

Til. Båtre. Jordmån.

Mindre. Skapte. För. Denna.

Wår. Hedersgubbe.

Född. År. 1682. Den. 15. October.

Var. Länge. Sin. Hydda.

Dog. Omfider.

Den. 23. Februari. År. 1761.

Ej. Mindre. Matt. In. Mått. Af. Ieswerne.

Du. Som. Annu. Jar.

På. Denna. Werldens. Haf.

Rom. Iåg.

At.

Somliga. Skepp. Hissa. Sällan. Segel.

Somliga. Skafas. Af. Iyckans. Ilar.

Betänk.

At.

Mångas. Iff. År. Blott. Et. Tidsofdrif.

Någras. Iesnadsharfwa.

Våde. Lång. Och. Drastlig.

Sälle. De. Som. Ieswat.

Iife. Bruks-Patronen.

Herr. Hans. Olsson. Ström.

Andre. Til. Esterdöme.

Sine. Til. Hugnad.

Efter-

Efterwerlden. Til. Saknad.

Ingen. Til. Mindre. Nöge.

In. Kanske. Sig. Sjelfwa.

R 1 2.

Et lif, en Vår, en öpen Graf!

Ho dristar sig mot Döden wåpna?

Det stolta Sinnet måste häpna,

Förmåtenheten bleknar af;

Ach! at, då ögat hit är wändes,

Och safar wid en sådan syn,

Wårt hjerta ginge genom styn,

At se det ljus i döden tändes.

Men tanken, som så flygtig far,

Til målet sig ej låter styra;

Wi älske ju wår egen yra,

Fast den så swåra fölger har.

Wi se wål döden på Des yta,

En enda blick kan ångslan ge,

Men, för at sjelfwa kärnan se,

Wi wåge icke skalet bryta.

Wi lystre så wår swaghets drift,

At wi i mörkret blindwis samla;

Nu låt oss alla sinnen samla

Wid denne Hedersmannens Grift.

Här se wi slut på wåra öden,

Den tanken bör oss wåra öm;

Här gömmes Stoftet af Herr Ström,

Som nögd i lifwet wåntat Döden.

R 5

För-

Förtjenst af et så sålhynt slag
 Belönes med en ewig åra.
 En Christen kan det märket båra
 Til Guds och människors behag.
 Om Himlen oss ej skänkte lifwet,
 Och lofwat frukt af detta frö,
 Hwad wore då at ålskad dö?
 Et godt til ingen fördel gifwet.

Den som i stutti otta år
 Bereder sig at hädanwandra,
 Han bäsvar icke sätom andra,
 När sista lefnads-timman slår;
 Om jag alt loford skulle glömma,
 Så är det wist min glada pligt,
 Wår Döde i min klago-dift,
 För denna Dygden så berömma.

Wi sakne en så wärdig Man,
 Som motgång aldrig kunde trycka,
 Som i en falsk och sliprig lycka
 Ej wällust eller åra fann;
 Som uti hela lefnads loppet
 Behöll en nögd och stilla Sjal.
 Ach! at wi lefwa må så wäl!
 Ach! at wi dö med samma Hoppet!

Wi se hwar dag hur månsfjan dö.
 En flyts ur waggan strax på båren.
 En går sin wäg i ungdoms wåren.
 En, mogen sista steget gör.

En under många ödets skiften
 Har hunnet samla flera år;
 Men med sin gråa prydnad får
 Det han sit rum i mörka griften.

At födas, lefwa och dö bort,
 At uti jordens tysta gömmas,
 Och utaf esterwerlden glömmas,
 Den åran är ju alltför kort.
 När wi om lifwets någon tycka,
 Och döden är wårt wissa fall;
 Då är ju härligheten all,
 Som hafwer gjort wår hela lycka.

Hwad är då lifwets wigt och halt?
 En röt som utaf wädret föres.
 En blådra hwilken snart förstöres.
 Et intet i sit hela alt.
 Hur kan då dödens magt försträcka,
 Som åndar et så uselt lif?
 Jo; ty at usla tidsfördrif
 Wil tiden til ej för oss räcka.

Bort fruktan för en wisser dö!
 Jag wet hur denna bäst kan motas;
 Jag såg en Man af döden hotas;
 Han swara: det har ingen nöd.
 Jag åndar glad det usla loppet;
 I werlden är jag intet får;
 Ty Den mit högsta goda är,
 Har gjordt mig salig uti hoppet.

Han dog en gammal Heders Man,
 Förfökt uti en flygtig lycka,
 Som doch ej kunde undertrycka
 Et sinne där hon dygden fan.
 Han talte altid hwad Han tänkte,
 Och tänkte efter sammwetslag.
 Han ansåg altid den för swag,
 Som blott i ord och löften blänkte.

Han dog! doch nej, Han lefwer än.
 Hans bild skal wara oss en lära,
 Ut söka så en jordisk ära,
 Ut man kan wara Himlens wän.
 Ut Guds behag bör wisas lydnad;
 Den saken är mig lifwål öm,
 Ut wi begråte nu en Ström.
 Som waret ålderdomens prydnad.

Hwad Nytt i Staden?

Korta Stads-nyheter.

Onsdagen, den 4 Martii.

Götheborgske Wexelcoursen.

London	-	-	72½	-	-	Dal. R:mt.
Amsterdam	-	-	68	-	-	M: f R:mt.
Hamburg	-	-	73	-	-	M: f R:mt.

Från

Från Stockholm äro i förledet år på utrikes orter
 försände följande waror, nämligen

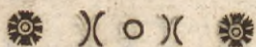
	Skeppund.	Lispund.
Järn och Stål	220171	11
Koppar och Messingstråd	3556	8
Swafwel och Alun	1162	2
Bech och Djära	96419	Tunnor.
Dråder	21130	Tolfter.

Det blef för widlöfligt, at utfatta platserna, där
 dessa ansenliga poster blifwet förnyrade.

Martii Månads Taxa i Götheborg.

	Silfwermynt	Daler	Dre
En Kanna Win de Grave eller Pontac.	4	=	16
En dito Bourdeaur = win.	2	=	16
En dito Franskt win.	2	=	2
En Tunna godt och klart öl.	11	=	24
En dito Krögare = eller Cajute = öl.	6	=	8
En dito måltids = öl.	3	=	24
En dito spis = öl.	22	=	22
En Kanna godt och klart dubelt = öl.	10	=	10
En dito Krögare = öl.	5½	=	5½
En dito måltids = öl.	3½	=	3½
En dito spis = öl.	2	=	2
Et Skålpund fett ore kött.	6	=	6
Et dito stut = eller qwigo = kött.	3	=	3
Et dito hel eller half god gödd kalf.	8	=	8
Et dito mindre fett dito.	6	=	6
Et dito framssjerdingen.	7½	=	7½

Et

Silsvermynt Dre

Et Skålpund bakfjerdingen. = = = = = 8 $\frac{1}{2}$
 Et dito säre-fött. = = = = = 4 $\frac{1}{2}$
 Et hwete-bröd wäge 6 lod. = = = = = 1
 Et strädt rågmjöls limpe-bröd 24 lod. = = = = = 2
 Et dito 12 lod. = = = = = 1
 Et Skålpund 8 lod osträdt rågmjöls limpe bröd. 2

Små Kyrko-tidningar.

I Swenska Församlingen äro från den 18 Februarii til des slut födde 6 gosse- och 1 flickobarn: Döde Bokhållaren Herr Jacob Krok af lungsfot, Arbetskarlen Daniel Lundgren af feber, samt 1 gossebarn af slag.

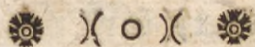
I Lyska Församlingen födt 1 barn: Wigde Packhuskarlen Jonas Erlandsson och Jungfru Brita Norman.

I Kronhus-Församlingen födt 1 barn: Wigde Piparen Swen Krabbe och Enkan Brita Maria Lars-dötter.

Småsaker.

En Katt, som uti Nättelekar
 Fådt fordom många läkra stekar,
 För älber, utan tänder war.
 Han kunde smaken ej förgåta;
 Men när han wille Rättan äta,
 För werf han illa jammatt har.

En

En dag, då han med skröplig iswer
 En liten Rätta warse blifwer,
 Han hånne genast sätter an;
 Men Djuret swarar med et löje:
 „Din läckerhet och forna nöje
 „Gör at jag åt dig skratta kan.

Sabel om Draken.

En drake syntes flitigt ruga
 En skatt, som han nedgrawet had;
 Han altid til den statten lad,
 Swad i des tycke syntes duga,
 Men aldrig något där af tog,
 Til sin och sina ungars nytta:
 De måste från den gamle flytta;
 Som ändelig doch från statten dog.

Strax ena ungen gladlynt sade:
 Nu är den gamle draken dödd,
 Som of ej halp uti vår nöd.
 Förnögd den andra därtill lade:
 Han med sin döb of gagnar mer,
 In han i all sin listtid gjorde.
 Så mången ännu säga torde
 Om den, som barnen intet ger.

EPIGR. XLVI.

Cur Epicureis sint verba salutis asylum?
 Et iuste et castè vivere quemque jubent.

EPIGR.

Eradicetur, qui membra libidine complet,
Et Satanae tradit sanguine parta Dei.

Participes meriti quod sumus, eoque redempti
Sanguine, Divini muneris omne fuit.
Ingens hic amor est: et non redamemus
amantem?

Ah pereat potius Mundus, et ejus amor!

Rundgörelser.

Om något litet hushåld åstundar at hyra 2ne kamrar, med eller utan kök, i öfra våningen hos Herr Assistenten Bessien på Walsgatan, kamma de genast eller til Påskestiden tillträdas, och vilkoren med ägaren afgöras.

En liten läda med theer, jämte påskrist utantill Anna Stina Ström, och inmantill min kära Hustru, har fallet i goda händer, som helst afbördas sig en annans egendom. Närmare underrättelse fås hos Eggstriswären Akerman.

Hos Herr Nittau wid Reparebanen finnas nyli- gen inkomna, goda och särsta bergostron, mot billigaste pris, det är 4 Dal. hundradet, och 12 för trådet.

På Kyrkogatan emot Wallen, och uti Huset mellan Fru Amans och Smeden Kampfs Enkas gård, är et öfverrum med sängkläder och meubler ledigt at hyras, hwarom närmare besked fås på stället.

Rättelse.

I No 9. Götheborgska Magasin. s. 135. r. 21. står *aste*, hwilket betydde ingen ting.

Götheborgska Magasinet.

Söndagen, den 14 Martii 1761.

Anmärkingar öfwer det, som hindrar Bisfen.

Herr Jörlins anmärkingar i Magasinet No 9 äro rätt förnuftiga; och jag tager mig frihet, at lägga därtill mit ord om bisfvens hinder.

Det som Herr Jörlin anför, såsom en ordsak, at bisfwen afstadnat; nämligen, at ljunget skal vara utdödt, är här på orten, ämminstone så mycket jag wet, en ohörd sak. Detta ogråset uppfyller ännu härstädes hela tracten, ehuru landtmannen söker at utrota det med brännande, så at både ångar och marker upväcka oss, til at hålla bi med en wårt, som är til söga annat tjenlig, fast hon ock til biens underhåld ej är outhärlig; men här äro andra ordsaker wällande i denna bristen.

1. Landtmannen är i detta som annat dum och otilltagsen; han ser för ögonen grammens båtnad af sina bi, men låter: doch intet upmuntra sig. Mån-
gen